

ACTUALITEIT IN HET KORT

ACTUALITÉ EN BREF

1. ALGEMEEN HANDELSRECHT / DROIT COMMERCIAL GÉNÉRAL

Olivier Vanden Berghe¹, Grégory Sorreaux & Catherine Thiry²

Wetgeving/Législation

Wetsvoorstel van 2 maart 2017 tot wijziging van het Wetboek van economisch recht wat de bank- en verzekeringsagenten betreft, Parl.St. Kamer 2016-17, nr. 2341/001.

TUSSENPERSONEN (HANDEL)

Algemeen – Verzekeringsbemiddeling – Bemiddelaars en tussenpersonen – Precontractuele informatie commerciële samenwerkingsovereenkomsten – Toepassingsgebied

INTERMÉDIAIRES COMMERCIAUX

Généralités – Intermédiaires de l'assurance – Intermédiaires bancaires – Information précontractuelle dans le cadre d'accords de partenariat commercial – Champ d'application

Artikel X.26, tweede lid Wetboek van economisch recht sluit de verzekeringsagentuurovereenkomsten en de bankagentuurovereenkomsten uit van het toepassingsgebied van Titel 2 van Boek X, dat de regeling bevat inzake precontractuele informatie in het kader van commerciële samenwerkingsovereenkomsten.

Een nieuw wetsvoorstel strekt ertoe de bank- en verzekeringsagenten toch onder de bepalingen van de wetgeving op de precontractuele informatie te doen vallen, en het tweede lid van artikel X.26 op te heffen. Volgens de indiener zouden ook agenten in spe het zogenaamde financieel plan moeten ontvangen, om met kennis van zaken een bankagentuur- en/of verzekeringsagentuurovereenkomst te sluiten.

Het wetsvoorstel werd geïnspireerd door eerdere twijfels van de Raad van State, afdeling wetgeving over de overeenstemming van deze uitsluiting met het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel. Deze kritiek werd volgens de indiener terug actueel naar aanleiding van de besparingen bij ING, waardoor agenten die net nog in hun kantoor investeerden noodgedwongen toch de deuren moesten sluiten. Het is volgens de indiener niet denkbeeldig dat, indien de agenten beter op de hoogte zouden

geweest zijn, zij beter op deze evolutie voorzien zouden zijn geweest.

O. V.B.

Rechtspraak/Jurisprudence

Grondwettelijk Hof 16 februari 2017³

ARBITRAGE

Uitspraak – Nietigheid

ARBITRAGE

Sentence – Nullité

1. Artikel 1122, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt: *“Ieder die niet behoorlijk is opgeroepen of niet in dezelfde hoedanigheid in de zaak is tussengekomen, kan derdenverzet doen tegen een, zij het voorlopige, beslissing die zijn rechten benadeelt en die gewezen is door een burgerlijk gerecht, of door een strafgerecht in zover dit over burgerlijke belangen uitspraak heeft gedaan.”*

Door het toepassingsgebied van het derdenverzet te beperken tot de beslissingen die zijn gewezen door een burgerlijk gerecht of door een strafgerecht dat over burgerlijke belangen uitspraak doet, sluit die bepaling de door een scheidsrecht gewezen beslissingen uit.

Het Grondwettelijk Hof oordeelde dat het niet verantwoord is dat derden bij een arbitrale uitspraak, die de gevolgen daarvan in dezelfde mate als derden bij een rechterlijke beslissing ondergaan, de bewijskracht ervan te hunnen aanzien niet kunnen aanvechten door het rechtsmiddel van het derdenverzet uit te oefenen, terwijl derden bij een rechterlijke beslissing dat wel kunnen doen.

Artikel 1122 van het Gerechtelijk Wetboek is met andere woorden niet verenigbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre het door een arbitrale uitspraak benadeelde derden uitsluit van het voordeel van derdenverzet.

Artikel 1717 van het Gerechtelijk Wetboek voorziet op limitatieve wijze in de mogelijkheden, voor de partijen bij een arbitrale uitspraak, om van de rechter van de rechterlijke macht de vernietiging ervan te verkrijgen.

In een arrest van 29 januari 1993 heeft het Hof van Cassatie aanvaard dat een derde bij een arbitrale uitspraak de vernietiging ervan kan verkrijgen, maar uitsluitend in

¹ Advocaat te Brussel.

² Avocats à Bruxelles.

³ www.const-court.be.

de hypothese dat het aan arbitrage voorgelegde geschil is gefingeerd teneinde zijn rechten te schaden, door te oordelen dat de derde, in die specifieke hypothese, als betrokken partij moet worden beschouwd.

Het Grondwettelijk Hof is van mening dat de situatie van de door bedrog benadeelde derde, die dus betrokken partij wordt, wezenlijk verschilt van die van elke derde aan wie de arbitrale uitspraak zou kunnen worden tegengesteld, zonder dat er sprake is van bedrog.

De naleving van artikelen 10 en 11 van de Grondwet verplicht de wetgever er dus niet toe om de mogelijkheid om een arbitrale uitspraak door middel van de vernietiging aan te vechten, uit te breiden tot alle derden aan wie de arbitrale uitspraak zou kunnen worden tegengesteld, behoudens het bijzondere geval van bedrog.

O. V.B.

Grondwettelijk Hof 14 december 2016⁴

Zaak: 160/2016

ONDERNEMING, KLEINHANDELAAR EN KOOPMAN

Kruispuntbank van Ondernemingen

ENTREPRISE, MARCHAND ET COMMERCANT

Banque-Carrefour

Artikel III.26, § 2 van het Wetboek van economisch recht bepaalt: *“Indien de handels- of ambachtsonderneming wel in deze hoedanigheid is ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen, maar haar hoofdvordering, tegenvordering of vordering tot tussenkomst, ingediend bij verzoekschrift, bij conclusie of deurwaardersexploot, gebaseerd is op een activiteit waarvoor de onderneming op de datum van de inleiding van die vordering niet is ingeschreven of die niet valt onder het maatschappelijk doel waarvoor de onderneming op deze datum is ingeschreven, is de vordering van die onderneming onontvankelijk. De onontvankelijkheid is evenwel gedekt indien ze niet voor elke andere exceptie of verweermiddel wordt ingeroepen.”*

Het vereiste dat de ingestelde vordering, wil zij onontvankelijk zijn, moet zijn gebaseerd op een activiteit waarvoor de onderneming op de datum van inleiding van de vordering is ingeschreven in de KBO of op een activiteit die valt onder het maatschappelijk doel waarvoor de onderneming op die datum is ingeschreven, gaat terug op doelstelling van de wetgever om zwartwerk te bestraffen van diegenen die een handelswerkzaamheid uitoefenen zonder de juridische, sociale en fiscale gevolgen ervan te dragen. Deze maatregel droeg bij tot het bestrijden van de oneerlijke concurrentie, omdat deze handelaars de toegang tot de rechtszaal werd ontzegd.

⁴ www.const-court.be.

Deze zorg blijft gelden voor vorderingen die gebaseerd zijn op een andere activiteit dan die waarvoor de onderneming op de datum van inleiding van de vordering is ingeschreven in de KBO.

Het Grondwettelijk Hof acht deze inschrijvingsverplichting niet onevenredig in het licht van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en artikel 6, 1. EVRM. De onontvankelijkheid van de vordering wordt immers gedekt indien de exceptie niet *in limine litis* wordt opgeworpen.

O. V.B.

Grondwettelijk Hof 9 februari 2017⁵

Zaak: 13/2017

RECHTSPLEGING

Inleiding van de zaak – Rol en inschrijving

PROCÉDURE JUDICIAIRE

Introduction de l'affaire – Rôle et inscription

Het Grondwettelijk Hof vernietigt de wet van 28 april 2015 tot wijziging van het Wetboek der Registratie-, Hypotheek- en Griffierechten teneinde de griffierechten te hervormen.

Een rolrecht is een belasting die wordt geheven ten laste van de rechtzoekende die een vordering bij een rechtscollege inleedt. Het rolrecht is een speciaal recht dat verschuldigd is als bijdrage in de kosten van de rechtspleging.

Voortaan zijn rolrechten niet langer alleen afhankelijk van de aard van het rechtscollege waarbij het geschil aanhangig wordt gemaakt, maar staan ze tevens in verhouding tot de waarde van het geschil (m.u.v. familie-rechtbank). De waarde van de vordering wordt door de eisende partij geschat in een *pro-fisco*-verklaring.

Met de bestreden hervorming wenste de wetgever het systeem van de rolrechten te vereenvoudigen en de rechtzoekende te responsabiliseren. Tevens had hij een budgettair oogmerk: hij wilde de rolrechten in verhouding brengen met de werkingskosten van de rechtspraak. Met andere woorden, door de rolrechten te laten differentiëren naar gelang van de waarde van de vordering betrachtte de wetgever aldus de rolrechten in overeenstemming te brengen met de vermoede inspanning en kosten van het gerechtelijk apparaat.

Het Grondwettelijk Hof heeft echter vastgesteld dat het criterium van de waarde van de vordering niet pertinent is om de voormelde hoofddoelstelling van de wetgever te realiseren. Vorderingen met een beperkte financiële inzet kunnen immers een ingewikkeld karakter vertonen en een hoge werklast voor het gerechtelijk apparaat

⁵ www.const-court.be.